

АЛГОРИТЪМ ЗА ДЕЙСТВИЕ ПРИ ВНЕЗАПЕН СЪРДЕЧЕН АРЕСТ

(Изготвил: Георги Райков)

Какво представлява внезапният сърдечен арест (ВСА)?

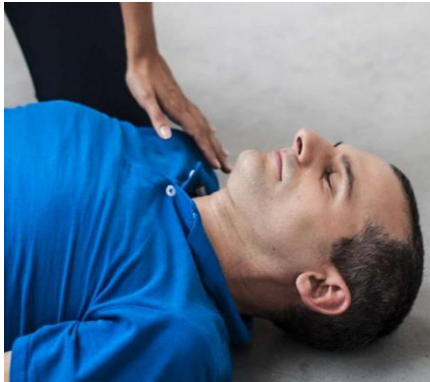
ВСА е състояние, при което настъпва внезапно спиране на сърцето. Той е една от най-честите причини за смърт по света. Единственият шанс на пострадал с ВСА е незабавното започване на кардиопулмонална ресусцитация (КПР) и ранната дефибрилация с автоматичен външен дефибрилатор (АВД). ВСА настъпва при проблем с електрическата функция на сърцето и то спира да изпомпва кръв.

ПРИЗНАЦИ НА ВСА

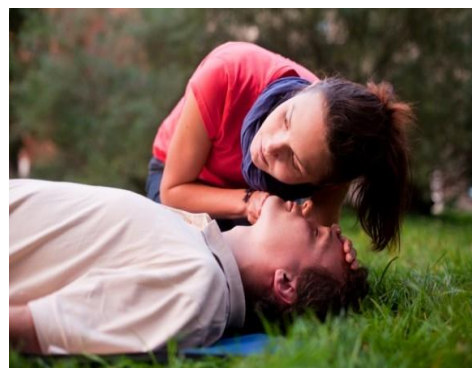
Безсъзнание

Състояние, при което човек не е наясно със заобикалящата го среда и не може да реагира.

Проблеми с дишането:

- 1. Липса на дишане;*
- 2. Незадоволителен брой поемания на въздух – 1 път на 10 секунди;*
- 3. Агонално дишане – представлява спонтанно отваряне на устата и опит за поемане на въздух; на практика е невъзможно това да се случи, тъй като сърцето не работи.*

*С какво се характеризират нормалните жизнени функции
на организма?*

<u>Съзнание</u>	<u>Дишане</u>	<u>Пулс</u>
<ul style="list-style-type: none"> • човек е адекватен, ориентиран за време, място и собствена личност.	<ul style="list-style-type: none"> • 12 – 20 дихателни екскурзии за минута.	<ul style="list-style-type: none"> • 60 – 100 удара на сърцето в минута.
		

*Бързото разпознаване и първата помощ при ВСА са
единственият шанс на пострададал да оцелее до пристигане на
специализиран екип!*

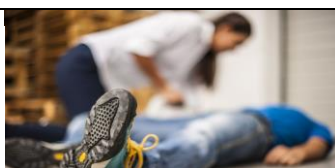
ПЪРВА ПОМОЩ ПРИ ВСА

(съгласно насоките от март 2021 година за КТР на Европейския съвет за реанимация ERC)

ОСНОВНИ СЪПКИ ПРИ ОКАЗВАНЕ НА ПЪРВА ПОМОЩ ПРИ ВСА

1

Приближи се внимателно и осъществи контакт с пострадалия.

2

*Провери дали диша. Ако пострадалият диша нормално, обърни го в стабилно странично положение. Ако пострадалият НЕ диша нормално, обади се на телефон **112** и започни незабавна КТР.*

3

*Позвъни на телефон **112**. Остави телефона на земята на високоговорител. Не губи време и започни с извънгръдните притискания. Ако на мястото на инцидента си с друг човек, единият от вас да проведе разговора, докато другият осъществява КТР.*

Ако е на разположение спешен екип на място, подай сигнал и поискай съдействие от тях. Асистирай на екипа при необходимост.

4

*Направи 30 извънгръдни припискания
(в средата на гърдите, на 5 – 6 см. дълбочина, 100 – 120 припискания в минута).*

5

Направи 2 последователни и плавни вдухвания (уста към уста).

6

*Продължи с КТР 30:2
(30 извънгръдни припискания : 2 вдухвания уста към уста).*

7

Ако е наличен АВД, включи го и следвай гласовите / визуални команди.

БЕРИГА НА ОЦЕЛЯВАНЕТО ПРИ ВСА

1

Ранно разпознаване и обаждане на телефон 112..... за превенция на ВСА.

2

Ранна КТР..... за да се спечели време на пострадалия.

3

Ранна дефибрилация ..... за да се рестартира сърцето.

4

*Последваща грижа в болнично заведение ..... за да се възстанови качеството на
жизнот.*

ИЗВЪНГРЪДНИ ПРИТИСКАНИЯ

Правилно изпълнената КТР съответства на едва 30% от нормалната функция на сърцето, затова е от изключително значение да се изпълнява правилно!

*Дълбочина на приписванията 5 – 6 см.

*Темпо 100 – 120 приписвания в минута.

*Приписването се изпълнява във вертикална посока.

*Дълбочината на приписване да съответства на отпускането.

*При възможност оказващите КТР се сменят на всеки 2 минути.

*Пострадалият да лежи по гръб на твърда повърхност.

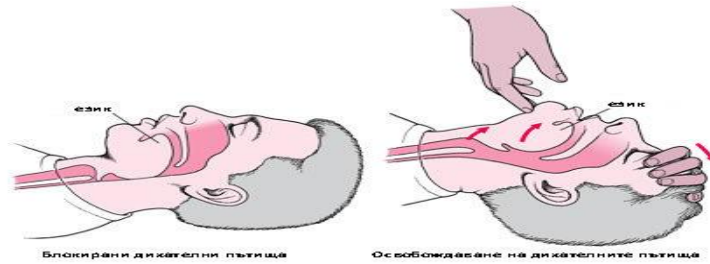

СПАСИТЕЛНИ ВДУХВАНИЯ

Правилно изпълнената КТР съответства на едва до 30% от нормалната функция на сърцето, затова е от изключително значение да се изпълнява правилно!

*Увери се, че дихателните пътища са отворени (отведи главата назад и повдигни брадичката нагоре).

*Всяко спасително вдухване трябва да се изпълнява с продължителност 1 секунда.

*След всяко спасително вдухване, позволи на въздухът да излезе от дробовете на пострадалия.

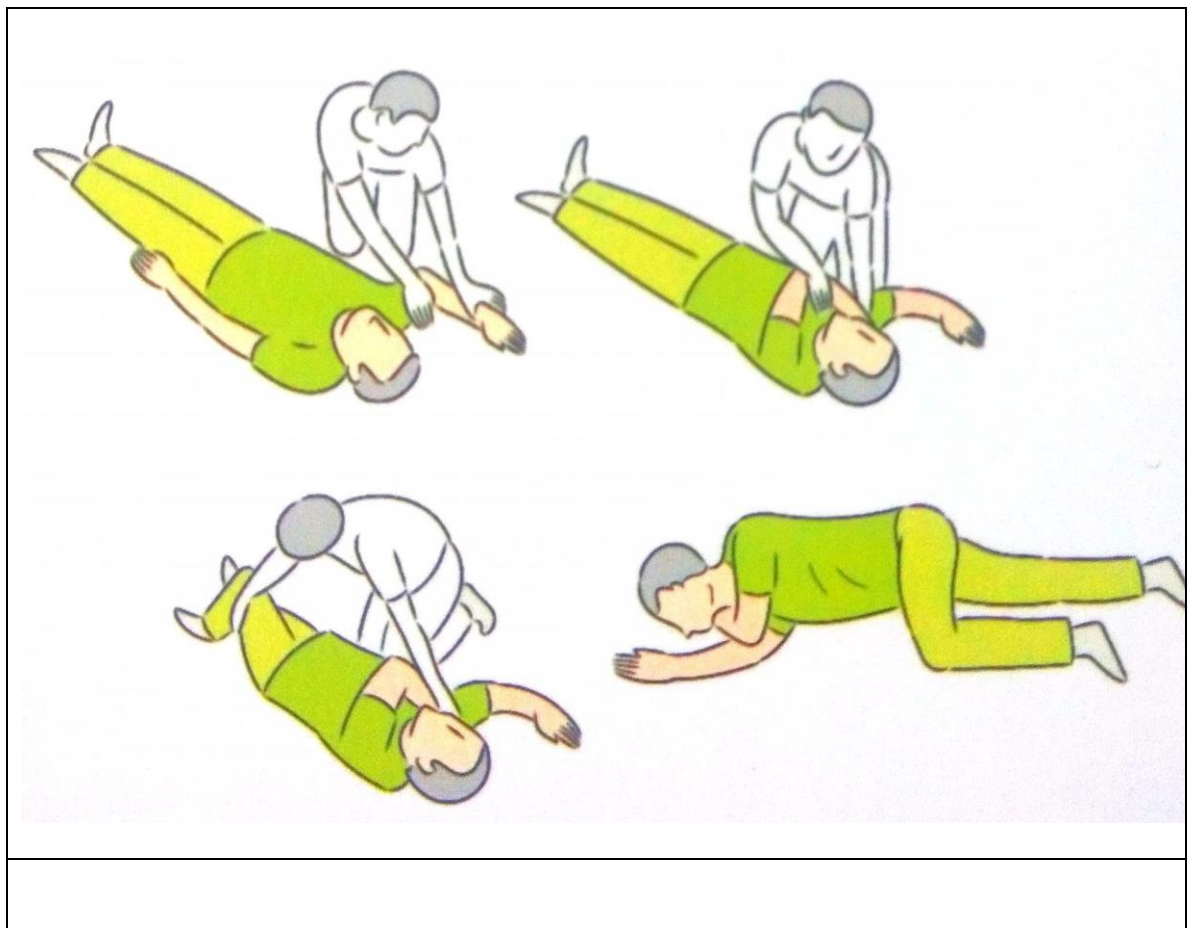
*Изпълни спасителните вдухвания така, че да не оставяш повече от 10 секунди пауза между извънгръдните припискания.

СТАБИЛНО СТРАНИЧНО ПОЛОЖЕНИЕ (ССП)

В ССП се поставя човек, който е в безсъзнание, но с нормално дишане и сърдечна дейност, за да се избегне опасността от задушаване и / или спонтанно повръщане.

АВТОМАТИЧЕН ВЪНШЕН ДЕФИБРИЛАТОР (АВД)

АВД представлява практически електрически уред, способен да подаде точен по енергия, амплитуда и фазова честота импулс, който да позволи на сърцето да възстанови нормалния си ритъм. АВД измерва и отчита множество фактори, които му позволяват да вземе сигурно решение, както за необходимостта от подаване на импулс, така и за точните характеристики на импулса.

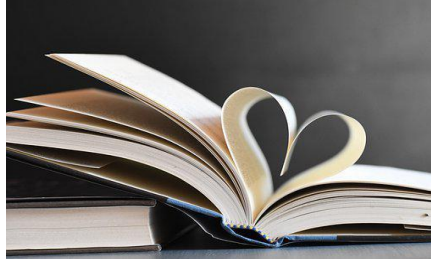

Подложки за дефибрилация

Едната подложка за дефибрилация трябва да бъде поставена под дясната ключица, а втората – на около 7 см по-ниско под лявата мишница. Задължително трябва да се спазва инструкцията, илюстрирана върху самите подложки и гласовите команди на дефибрилатора.

Използвана литература:

1. Бахчеванов, Ст., *Преди да дойде линейката*, София, изд. „Millenium“, 2016 г.;
2. Георгиев, Ан., *Джобен наръчник по първа помощ в 57 цветни карти*, София, изд. „Училище по първа помощ“ – FirstAidbg.com;
3. Карадимов, Д. и съавт., *Справочник за доболнична специализирана помощ*, София, 2005 г.;
4. Палов, А. и съавт., *Основи на анатомията и физиологията на човека*, София, изд. „АРСО“, 2010 г.;
5. Стойнев, Ал., *Патофизиология*, София, изд. „СИМЕЛПРЕС“, 2011 г.;
6. *Правила за оказване на първа долекарска помощ при увреждане на здравето при работа – Перфект консулт център*;
7. *Първа помощ и превенция на злополуки – БЧК*;
8. *Европейско ръководство по първа помощ*.